

Fővárosi Ítéltábla

2.Kf.27.288/2006/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Fundamenta-Lakáskassza Lakás-takarékpénztár Rt. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2006. évi február hó 28. napján kelt 3.K.33.534/2005/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes, mint szakosított hitelintézet alaptevékenysége lakás-előtakarékossági szerződésen alapuló betétgyűjtés és

hitelnyújtás. A 2003. év második felében a piacon két lakás-takarékpénztár volt jelen, a felperes piaci részesedése mintegy 60% volt. A lakás-előtakarékossági szerződést megkötő lakás-előtakarékoskodók és a felperes közötti jogviszonyt a lakáspénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.), továbbá a lakás-takarékpénztár általános szerződési feltételeiről szóló 47/1997:(III. 12.) Kormányrendelet szabályozza. Az Ltv. lehetővé teszi, hogy a lakás-takarékpénztár a szerződés szerűen takarékoskodó szerződő részére, hitelvizsgálat alapján (kizárólag a törvény szerinti lakáscélú felhasználásra) a lakás-előtakarékossági szerződésben rögzítettektől eltérő feltételekkel és külön kölcsönszerződés alapján a jogszabály előírásainak megfelelő, legfeljebb a szerződéses összeggel egyező összegű áthidaló kölcsönt nyújtson. Az áthidaló kölcsön olyan kölcsön, amelyet a lakástakarék-pénztár kizárólag a lakás-előtakarékoskodónak, illetve a kedvezményezettnek nyújthat lakáscélú felhasználásra, amennyiben a lakás-előtakarékoskodó a szerződéses összegnek legalább 25%-át már megtakarította, és a megtakarítás ideje elérte a két évet. A felperes általános szerződési feltételei, üzletszabályzata tartalmazza a hitelnyújtás konstrukcióját, az áthidaló kölcsön nyújtásának feltételeiről - a kamat szabályozásával együtt - az áthidaló kölcsön nyújtásáról szóló üzletszabályzat rendelkezik, a felek pedig konkrét adattartalommal, így a kamat mértékének pontos meghatározásával az áthidaló kölcsönre vonatkozó szerződést kötik meg. Az áthidaló kölcsön kamatát a felperes évente változtatta. Az alperes versenyfelügyeleti eljárást indított a felperes ellen, mert azt észlelte, hogy a felperes, illetve jogelődje az áthidaló kölcsön kamatának változása kapcsán valószínűsíthetően megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénynek (a továbbiakban: Tpv.) a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát szabályozó III. fejezetének rendelkezéseit.

A vizsgálat eredményeként az alperes a 2003. december 11-én kelt Vj-131/2003/22. számú határozatában megállapította, hogy a felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított azzal, hogy a fogyasztókat arról tájékoztatta, az áthidaló kölcsön kamata valamennyi általa megkötött, áthidaló kölcsön felvételére vonatkozó szerződés esetében változhat, miközben az áthidaló kölcsön kamatának 2002. május 1-jei és 2003. július 1-jei változása csak az újonnan megkötött szerződéseket érintette. Az alperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás további folytatását megtiltotta és a felperest 6.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

A határozat indokolásának I. részében az alperes részletezte a felperes, továbbá a lakás-takarékpénztári szolgáltatások piacát, a II. részben a felperes magatartását vizsgálta, ennek keretében az áthidaló kölcsön jogi szabályozását; a felperes általános szerződési feltételeit, az áthidaló kölcsön nyújtásáról szóló üzletszabályzatát, díjtáblázatait és hirdetményeit, az áthidaló kölcsönre vonatkozó szerződéseket, az ügyfelek megkereséseit és tájékoztatásait; az áthidaló kölcsön kamatainak módosítását és végül a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének felperesnél folytatott vizsgálata eredményét.

A határozat VI. része tartalmazza az alperes döntésének levezetését. Az alperes kifejtette; hogy a fogyasztók vállalkozások általi tájékoztatásának számos formája létezik. Nem csak a reklámokban tett közléseket vizsgálhatja, hanem azokat is, amelyeket az adott vállalkozás az általános szerződési feltételeiben, üzletszabályzataiban, hirdetményeiben, díjszabásaiban, szerződési formanyomtatványaiban, fogyasztóknak szóló leveleiben fogalmazott meg a fogyasztók irányába, s amelyek a versenyjogilag releváns fogyasztói döntés meghozatala előtt váltak ismerté a fogyasztók előtt, s elemeit képezték annak a tájékoztatásnak, amelyet a vállalkozás nyújtott a potenciális fogyasztók számára. Az alperes értékelve a felperes általános szerződési feltételeit

megállapította, hogy a felperes az egyéb szolgáltatások kapcsán fenntartotta maga számára az egyoldalú módosítás jogát: Az általános szerződési feltételekben a 2002. évi módosítás eredményeként, továbbá a 2003. július 1-jétől irányadó feltételekben a változások eredményeként a fogyasztók számára a felperes azt az üzenetet közvetítette, hogy a jogviszony egyes elemei változó jelleggel bírnak. Az áthidaló kölcsön nyújtásáról szóló üzletszabályzat egyes rendelkezései (8.§-ának /2/ bekezdése, 10.§-ának /10/ bekezdése, 11.§-ának 2001-ben beiktatott /3/ bekezdése) egyértelműen arra utalnak, hogy a kölcsön kamatának változása a már meglévő, korábban megkötött szerződéseket is, azaz a teljes szerződés-állományt érinti. Az áthidaló kölcsön kamatának mértékét meghatározó díjtáblázatok, hirdetések minden esetben azt közölték, hogy a kamat változtatható. Az ügyfeleknek szóló, az alperes rendelkezésére álló formalevelekben 2003. június 30-ig a felperes azt közölte, hogy az áthidaló kölcsön kamatának mértéke változó, 2003. júliusában ügyfeleinek olyan levelet küldött, amelyben egyebek között szerepelt, hogy az áthidaló kölcsönt már igénybevett ügyfelek is élvezhetik a kamatcsökkenés előnyeit.

Az alperes az általa értékelt okiratok alapján - határozata 16. oldalának második bekezdéséből szó szerint véve „a fentiekben részletezett dokumentumok által” - azt állapította meg, hogy a felperes olyan tájékoztatást adott, amely a fogyasztók számára azt a jelentést hordozta magában, hogy az áthidaló kölcsön kamatának változása a teljes szerződés-állományra vonatkozik. A fogyasztók ilyen tájékoztatása a fogyasztó felé annak ígéretét jelentette, hogy a kamat egy ésszerű mértéken és időhatáron belül felfelé és lefelé egyaránt elmozdulhat, valamennyi fennálló áthidaló kölcsönszerződés vonatkozásában. E magatartás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas volt azzal a felperesi eljárással összevetve, hogy az áthidaló kölcsön kamatának 2002. május 1-jei és 2003. július 1-jei változása, csökkentése csak az új szerződésekre vonatkozott.

Az alperes vizsgálta a fix kamat, változó kamat és változtatható kamat fogyasztók általi értelmezését, amelynek kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy az átlagfogyasztó nem tesz különbséget a változó és a változtatható kamat között.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság

- változtassa meg a rendelkező részt akként, hogy azt állapítsa meg; a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított azzal, hogy a fogyasztókat figyelemfelhívó leveleiben - ellentétben a vonatkozó szerződéses feltételekkel - arról tájékoztatta; hogy az áthidaló kölcsönök kamata valamennyi általa megkötött, áthidaló kölcsön felvételére vonatkozó szerződés esetében változó, miközben az áthidaló kölcsön kamatának 2002. május 1-jei és 2003. július 1-jei változása csak az újonnan megkötött szerződéseket érintette, és
- helyezze hatályon kívül a határozat indokolásának VI.4. pontjából azon megállapítást, miszerint az áthidaló kölcsön nyújtásáról szóló üzletszabályzata 10.§-ának /10/ bekezdésével és 11.§-ának /3/ bekezdésével arra utalt, hogy a kölcsön kamatának változása a már meglévő, korábban megkötött szerződéseket is érinti iratok között elfekvő (határozat 13. oldal ötödik bekezdés), és
- helyezze hatályon kívül a határozat indokolásának VI.4. pontjából azon megállapítást, miszerint az átlagfogyasztó nem tesz különbséget a változó és változtatható kamat között (határozat 15. oldal első bekezdés),
- helyezze hatályon kívül a határozat indokolásának VI.4. pontjából a 16. oldalon az első bekezdésben „a fentiekben részletezett dokumentumok által” fordulatot, mivel az utal a szerződéses rendszerére is,
- változtassa meg a határozat indokolásának VI.5. pontja első bekezdését megállapítva, hogy a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított azzal, miszerint a fogyasztókat figyelemfelhívó leveleiben - ellentétben a vonatkozó szerződéses feltételekkel - arról tájékoztatta, hogy az áthidaló kölcsönök kamata valamennyi általa megkötött áthidaló kölcsön

felvételére vonatkozó szerződés esetében változó, miközben az áthidaló kölcsön kamatának 2002. május 1-jei és 2003. július 1-jei változása csak az újonnan megkötött szerződéseket érintette:

Kérte továbbá; hogy a bíróság törölje vagy mérsékelje a határozatban kiszabott 6.000.000 Ft-os bírság összegét.

A felperes elismerte, hogy a direct-mailjei valóban ellentétesek voltak szerződéses rendszerével, amely azonban a hatalmasságán/egyoldalú jogosítványán alapult, és nem teremt kötelmet számára automatikus kamatváltoztatásra. E formában tehát nem a Tpvt. 8.§-ának /1/ bekezdése szerint járt el. Az alperes azonban tévesen állapította meg, hogy megtévesztette volna a fogyasztókat annak közlésével, hogy az áthidaló kölcsön kamata változhat, és ehhez képest gyakorlatában nem automatikus változtatást követett. A hatóság ugyanis jogsértő módon és iratellenesen nem tett különbséget szerződéses feltételrendszere és az általa megküldött direct-mailek között. Hivatkozott arra, hogy szerződéses struktúrája és gyakorlata mind a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény általános szerződési feltételekre vonatkozó szabályainak, mind a Tpvt. 8.§-a /1/ bekezdésének megfelelt. Az általa elismert jogszabálysértés okán - álláspontja szerint - eltúlzott mértékű a kiszabott bírság; és a versenyveszélyeztetettség fokát a hatóság nem megfelelően értékelte. Mérlegelési jogkörében eljárva az alperes nem minden szempontot vett figyelembe; és a körülményeket nem összességükben, illetve nem a megalapozott tényekkel ütköztetve értékelte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte; képviselője a tárgyaláson előadta, hogy határozata rendelkező részének megváltoztatása azért nem szükséges, mert értelemszerű, hogy a vizsgálat mire terjedt ki.

Az elsőfokú bíróság 2:K.30.367/2004/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában rögzítette a felperes tevékenységét, az arra vonatkozó jogszabályt és azt, hogy a felperes direct-mailekben; válaszlevelekben, szórólapokban a fogyasztóknak tájékoztatást adott többek között az áthidaló kölcsön kamatának változásáról; az egyoldalú, és a jegybanki -alapkamathoz igazodó kamatváltoztatási jogáról azt sugallva, hogy a módosítás érinti a már megkötött megállapodásokat is. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az áthidaló kölcsön bevezetésekor kért 16,5%-os mértékű kamatot a felperes 2000. július 1-től - a meglévő szerződéses állományra is kiterjedően - 14,9%-ra csökkentette, majd 2002. május 1-től 12,9%-ra, 2003. július 1-től 9,9%-ra módosította akként, hogy e két esetben az alacsonyabb mértékű kamatot már csak az új szerződésekre alkalmazta. Ezt követően az elsőfokú bíróság idézte az alperes határozatát, a felperes keresetét, a Tpvt. 8.§-ának /2/ bekezdés a) pontját, 9.§-át, és kifejtette; hogy egyetértett az alperes azon álláspontjával, amely szerint a kamat mértékének jegybanki alapkamathoz igazodó változása - különösen annak csökkenő tendenciája esetén - a felvett, illetve felveendő hitel lényeges tulajdonsága.

Az elsőfokú bíróság szerint miután a Tpvt. 8.§-ának /2/ bekezdés a) pontja megsértése kapcsán versenyfelügyeleti eljárás keretében kizárólag a felperes fogyasztói döntéseket befolyásoló magatartása vizsgálható, a szerződések tartalmának és az üzletszabályzat egyes kikötéseinek határozatban történő részletezésére nyilvánvalóan a felperesi eljárás bemutatása és a teljeskörű tényállás rögzítése miatt került sor. Ezért az alperesi határozat rendelkező részének, továbbá az indokolás felperes által kifogásolt e körbe eső pontjainak módosítása szükségtelen. Álláspontja szerint arra tekintettel, hogy az egyoldalú módosítási jog folytán felperes élhet a kamatváltoztatás lehetőségével, a fogyasztók oldaláról nézve valóban nem mutatható ki különbség a változó és a változtatható szavak között. Emiatt az alperesi indokolás e körben sem szorul

korrekcióra. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes kellő indokát adta annak, hogy a bíróság összegének meghatározásakor mely körülményekre volt figyelemmel.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával kereseti kérelme teljesítését kérte. Lényegében megismételte és fenntartotta a keresetében foglaltakat: Előadta, hogy úgy értelmezte és értelmezi a határozatot, mely szerint jogsértő magatartásának két forrását határozta meg a hatóság, az üzletszabályzatát és szerződéses rendszerét, továbbá a direkt leveleket. Semmiképp sem fogadható el az az elsőfokú bírósági álláspont, amelyben az elsőfokú bíróság elfogadta azon alperesi következtetést, hogy a jogsértés forrása az üzletszabályzatban is keresendő, mivel ez mindenképpen irat és jogellenes. Változatlanul vitatta a felperes a bíróság mértékét és annak megállapítása jogszerűségét.

Az alperes észrevételében az ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemi másodfokú elbírálásra nem tartotta alkalmasnak, mert azt az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt lényeges eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ezért a másodfokú bíróság a 2005. június 16. napján kelt 2.Kf.27.223/2004/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság 2.K.30.367/2004/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban a kereseti kérelem minden egyes részét össze kell vetnie azzal a határozati résszel, amelyre vonatkozik, és a döntését a bizonyítékok és az értékelt tények részletezésével teljesszűren, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. r. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221.§-ának /1/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell indokolnia.

A megismételt eljárásban a felperes változatlan tartalommal fenntartotta a kereseti kérelmében foglaltakat azzal, hogy a szerződéses rendszert tekintve nem tanúsított a Tpv. 8.§-ába ütköző magatartást, míg az ügyféli levelekben megvalósult jogsértés olyan csekély jelentőségű, hogy az nem indokolja a versenyhatóság által kiszabott bírságot.

Az alperes a határozatában és a korábbi nyilatkozataiban foglaltakat változatlanul fenntartva a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bírósága megismételt eljárás eredményeként meghozott ítéletében a Fővárosi Ítéltábla előírását követve a felperesnek a pontokba szedett kereseti kérelmét elemezte, és ezzel összefüggő okfejtését részletezve rögzítette. Ennek eredményeként megállapította, hogy az alperesi határozat megalapozott mind a jogsértés, mind a szankció tekintetében, ezért a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az áthidaló kölcsönre vonatkozóan az ügyfelek számos forrásból jutottak és juthattak információhoz (általános szerződési feltételek, üzletszabályzat, konkrét szerződések, egyéb tájékoztatások; stb.), ezért ezek hatását összességében kell vizsgálni és nem lehet csak közülük egyet (direct mail-eket) kiszakítani. Így a felperesi értelmezés nem helytálló a tekintetben, hogy szét kell választani a szerződéses rendszert és az ügyfeleknek megküldött leveleket, hanem ezeket összességükben kell értékelni, hiszen ezek nyújtottak információt a potenciális ügyfelek számára. Ezek együttese közvetítette azt az üzenetet a fogyasztók felé, hogy az áthidaló kölcsön kamatával kapcsolatosan változtatási lehetősége van a felperesnek, amely vonatkozásában azonban külön nem került megjelölésre, hogy milyen körben, mely szerződések esetében történik ezek alkalmazása. Így az ügyfél joggal gondolhatott arra, hogy az áthidaló kölcsönök kamatainak változtathatósága minden egyes szerződést érint és nem csak az újonnan megkötött szerződésekre vonatkozik. Az elsőfokú

bíróság kiemelte, hogy a fogyasztók megtévesztése szempontjából „a változó” és „változtatható” kifejezések használatának nincs meghatározó jelentősége, ugyanis mindkét esetben a felperes szándékától függ a változtatás, míg az ügyfél szempontjából csak az a lényeges szempont; hogy a kamat az eredetihez képest „változik”: Így tévesnek értékelte a felperes azon érvelését, mely az egész eljárás során azt a kérdést tartotta relevánsnak, hogy a kamat módosulás megfogalmazása helyes-e, illetve hogy a változtatásnak a joga megilleti-e és ha igen milyen hatállyal. A jogkövetkezmény alkalmazását tekintve megállapította, hogy az alperes mérlegelésének szempontjait feltárta, azt döntésében rögzítette, míg a felperes részéről kifogásolt körülmények értékelése szerint a bíróság csökkentését nem eredményezhették.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását kérte azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla a kereseti kérelmének megfelelően változtassa meg az alperesi határozatot, továbbá helyezze hatályon kívül, vagy mérsékelje a bíróság összegét és egyben kötelezze a versenyhatóságot a teljesített összeg kamatainak megfizetésére is. A felperes a kereseti kérelmének megfelelően és az elsőfokú bíróság indokolási rendjét követve részletezve rögzítette jogi álláspontját. Jogsértőnek, irat- és tényellenesnek tartotta az ítélet megállapításait kereseti kérelmének első; második; harmadik és ötödik pontját tekintve; míg a négyes. és a -hatos pontok esetében véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az általa felhozott érveket; hanem csak a határozatra utalt elfogadva és megismételve azt. Hangsúlyozta, hogy az alperes által figyelembevett „fogyasztói mérce” nem megfelelően került alkalmazásra, amellyel összefüggésben hivatkozott a Vj-145/2003. számú versenyhatósági döntésre, amely véleménye szerint a perbeli ügygel analóg, így az abban megfogalmazott „fogyasztói mércét” kell iránymutatónak tekinteni.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte azzal, hogy a versenyjogilag megkövetelt fogyasztói tájékoztatás követelményeinek nem felelt meg a felperesnek az ügyfelek részére küldött levele. Hangsúlyozta, hogy a versenyhatóság nem a szerződéses rendszer és a polgárjogi szabályok viszonyát bírálta el, hanem azt értékelte versenyjogi szempontból, hogy a felperes által sem vitatottan befolyásoló tájékoztatás az áthidaló kölcsön kamatával kapcsolatosan befolyásolja-e a fogyasztói döntéseket. A fogyasztói mércére vonatkozó felperesi okfejtéssel összefüggően a korábbi döntéseiben megfogalmazottakra hivatkozott. Kiemelte, hogy a versenyhatóság elsődlegesen nem a fogyasztókat, hanem magát a piaci versenyt hivatott védelmezni, amely szempontból nem bír jelentőséggel, hogy egy vállalkozás ésszerű, vagy ésszerűtlen fogyasztókat befolyásol-e tisztességtelen módon. Az értékelés középpontjában nem az ésszerű és körültekintő fogyasztó áll, hanem az átlagos fogyasztó, aki bíz a vállalkozások szavahihetőségében; s nem ellenőrzi folyamatosan az általuk nyújtott tájékoztatások állításait.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A.§-ának (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból okszerű következtetésre jutott a felperes által megvalósított jogsértés, és az ezzel összefüggésben alkalmazott jogkövetkezmény megalapozottsága tekintetében, és valamennyi körülményt mérlegelve hozta meg döntését a felperesi kereset elutasítását illetően. A felperes fellebbezésében olyan új tény, vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

A Tpv. 8.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés a) pontja alapján a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árt megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól, bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. A Tpv. idézett rendelkezése azt a kötelezettséget rója a felperesre, hogy szolgáltatásának ismertetése során a fogyasztók tájékoztatása pontos és valóságos legyen. Ezzel összefüggésben az alperes helyesen vizsgálta az áthidaló kölcsönrel kapcsolatban a felperes által közzétett valamennyi információt. Az eljárás alá vont magatartásának értékelése során az átlagos, racionálisan és körültekintően eljáró fogyasztó szempontjából meghatározó információk együttesét tekintetbe véve kellett állást foglalnia a versenyhatóságnak arról, hogy az alkalmas-e és mennyiben a döntések tisztességtelen befolyásolására. A felperes hitelintézeti tevékenysége folytán lényeges körülménynek minősül az áthidaló kölcsön kamatának mértéke - amelyet maga is szükségesnek tartott megjelölni hirdetményében és direct-mailjeiben - hisz ennek fix, avagy változó jellege az ezen kölcsön lehetőségét potenciálisan igénybe venni kívánók döntésére jelentős kihatással bír.

Az alperes döntésében nem választotta külön a vizsgálat alá vont dokumentumokat és nem magát a szerződéses rendszert kifogásolta, hanem a fogyasztóknak adott – direct-mailek esetében a felperes által is elismerten - nem megfelelő (hiányos és félreérthető) tájékoztatást együttesen értékelte versenyjogsértőnek. Az alperes arra a megállapításra jutott, hogy a felperes olyan tájékoztatást adott, amely a fogyasztók számára azt a jelentést hordozta magába, hogy az áthidaló kölcsön kamatának változása a teljes

szerződésállományra vonatkozik, holott ez csak (két esetben is) az újonnan megkötött szerződéseket érintette, vagyis szűkítő feltétellel került alkalmazásra. Az alperes, mint ahogy azt határozatának a szerkezete és az abban foglalt megállapítások egyértelműen alátámasztják, nem a szerződéses rendszert és a polgárjogi szabályok viszonyát bírálta el, hanem versenyjogi szempontból értékelte a felperesnek az áthidaló kölcsönrel kapcsolatosan megnyilvánuló magatartását. Ennek eredményként az általa szükségesnek tartott vizsgálati körben eljárva a megfelelő mértékben feltárta a tényállást és rögzítette az azt befolyásoló valamennyi körülményt, és az ezzel összefüggő információkat nyújtó tájékoztatásokat. Ezek összességét áttekintve vonta le következtetéseit a fogyasztókat érintő üzenetek hatására irányulóan, kiemelten értékelve a Tpvt. 9.§-a szerinti értelmezésnek megfelelően a felperes részéről használt (változó és változhat) kifejezések által hordozott jelentés tartalmát, nem tévedve abban, hogy a fogyasztó az Őt érintő tájékoztatást és közlést miként értékelhette, és az számára milyen üzenetet közvetített. A másodfokú bíróság álláspontja is az, hogy helytálló volt mind az alperes, mind az elsőfokú bíróságnak a megközelítése a „változó” és „változik” kifejezések használatát illetően. A változtatás ígérete azonos tudattartalommal jelenik meg a fogyasztó képzetében, és nem eredményez eltérő értelmet annak igeként, vagy melléknévként való megjelenése.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdésében foglalt jogsértés a fogyasztók megtévesztése tekintetében megtörtént, a körülményeket és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket (Tpvt. 8.§ és 9.§) mind a versenyhatóság, mind az elsőfokú bíróság figyelembe vette és értékelte, a döntést lényegesen befolyásoló valamennyi körülményt mérlegelte.

A felperes az ügyféli levelek általi jogsértést elismerte, csak a szerződéses rendszerével összefüggően vitatta az alperesi megállapításokat, és azok

bizonyos elemeit kifogásolva kérte a határozat megváltoztatását. A Pp. 164.§-ában foglaltak szerint azonban a felperes nem tudta igazolni, hogy az alperes által pontosan meghatározott és vizsgálat alá vont valamennyi dokumentumban megjelentek nem voltak alkalmasak a fogyasztók megtévesztésére. Az alperes a fogyasztók nem jogszerű; nem pontos tájékoztatását róta a felperes terhére, amit a felperes cáfolni nem tudott. Az egységes szerkezetbe foglalt, meghatározott időtől hatályos díjtáblázatok és hirdetmények azt „ígérték” az ügyfeleknek, hogy az áthidaló kölcsön kamata lefelé és fölfelé is elmozdulhat (változhat), holott ez a 2002. május 1-jei és 2003. július 1-jei kamatváltozás esetében nem így volt, az ekkor „bevezetett” kamat csak az újonnan megkötött szerződéseket érintette. Az alperes a felperes általános szerződési feltételeit, üzletszabályzatát stb. nem kifogásolta, pusztán azt állapította meg, hogy a felperesnek az áthidaló kölcsön kamata tekintetében adott tájékoztatása nem volt pontos, ezért nem volt valóságos, igaz és tényszerű. Annak közlése elmulasztásával; hogy az áthidaló kölcsön (változó, változtatható) kamatának mértéke csak az újonnan kötött szerződések esetében irányadó, a felperes pontatlan, ezért valótlan tájékoztatást adott, amivel a jogsértést elkövette. Így a fellebbezésében foglaltak a versenyhatóság döntésének megváltoztatását a jogsértés és az ezzel összefüggésben alkalmazott bírság tekintetében nem alapozták meg.

Az alperes mérlegelési jogkörben döntött arról, hogy a Tpv. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése szerint milyen mértékű bírságot állapít meg a felperes terhére, határozatában valamennyi, a szankció mértékét befolyásoló szempontot értékelte. A felperes keresetében hivatkozott azon körülményeket, amelyek figyelembevételének mellőzését a versenyhatóság részéről hiányolt, az elsőfokú bíróság mérlegelte és értékelte, és kialakított álláspontjának indokát is adta. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a felperes által felhozottak nem alapozzák meg a felülvizsgált határozatban kiszabott bírság

csökkentését, amelynek összege a jogsértéssel arányban állónak tekinthető, és amelynek mértékét az alperes döntésében meg is indokolta. A felperes fellebbezésében sem hozott fel és bizonyított a szankció mértékét befolyásoló olyan további körülményt, amely az alperesi mérlegelés jogszerűségét cáfolná, annak jogsértő voltát igazolná.

A fellebbezésben foglaltakra utalással emeli ki a másodfokú bíróság; hogy nem fogadható el a felperes azon érvelése, miszerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, ugyanis az ítélet részének kell tekinteni a jogszerűnek talált és elfogadott alperesi okfejtést mind a tényállás tekintetében, mind a bíróság összességének meghatározása vonatkozásában rögzített mérlegelési szempontok tekintetében, azok szövegszerű megisméltése nélkül is.

A felperes különösen szerződéses hatalmassága okán köteles pontos precíz félreérthetetlen módon tájékoztatni, szerződéses hatalmassága okán a fogyasztói érdekek védelmét éppen nem mellőzheti; hanem tőle mint pénzintézettől a fogyasztói érdekek sérelmét elkerülő, kizáró magatartás különösen elvárható (nem a fogyasztóval, hanem a felperessel szemben áll fenn a magasabb mérce követelménye). A hivatkozott analóg ügybéli fogyasztói mérce alkalmazhatóságára irányuló felperesi okfejtés nem volt elfogadható, az minden alapot nélkülözött.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a sikertelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére a Pp. 78.§-ának (1) bekezdésében, míg a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján kötelezte.

Budapest, 2007. évi február hó 07. napján